

УДК 658.7:339.92

ЯЦЮТА Олександра,

аспірант кафедри економічної теорії та конкурентної політики КНТЕУ

ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Розглянуто потребу розвитку транспортно-логістичної системи України, проаналізовано перспективи розвитку вітчизняного транзитного потенціалу шляхом участі у міжнародних транспортних проектах, зокрема, досліджено участь нашої держави у транспортних проектах ЄС для Дунайського регіону та проекті ТРАСЕКА, визначено перспективи подальшого розвитку транспортно-логістичної системи України як підсистеми національної економіки.

Ключові слова: транзит, інфраструктура, логістика, транспортно-логістична система, міжнародні транспортні коридори, інтеграція.

Яцюта А. Транспортно-логистическая система Украины в условиях европейской интеграции. Рассмотрена необходимость развития транспортно-логистической системы Украины, проанализированы перспективы развития отечественного транзитного потенциала путем участия в международных транспортных проектах, в частности, исследовано участие нашего государства в транспортных проектах ЕС для Дунайского региона и проекте ТРАСЕКА, определены перспективы дальнейшего развития транспортно-логистической системы как подсистемы национальной экономики.

Ключевые слова: транзит, инфраструктура, логистика, транспортно-логистическая система, международные транспортные коридоры, интеграция.

Постановка проблеми. Розбудова та розвиток транспортно-логістичної системи (далі – ТЛС) України значною мірою обумовлюється її європейським напрямом інтеграції. Досвід країн Західної Європи та Північної Америки свідчить, що розвиток логістики та транспортного сектору дає змогу зменшити загальнологістичні витрати майже на 12–35 %, транспортні витрати – на 7–20 %, витрати на навантажувально-розвантажувальні роботи та збереження матеріального потоку – на 15–30 %, а також прискорити швидкість обігу матеріальних ресурсів на 20–40 % та скоротити їх запаси на 50–200 %. Координацію технологічної, технічної та організаційно-економічної взаємодії між усіма функціональними ланками в таких країнах забезпечує відповідна

логістична система, яка забезпечує взаємодію всіх учасників транспортно-розподільчого процесу в організаційно-економічному, технічному, технологічному та інформаційному аспектах руху вантажних потоків [1, с. 208]. Ці аспекти зумовлюють актуальність дослідження розвитку ТЛС України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування транспортно-логістичних систем розглянуті у працях таких вчених: О. Бойко, В. Брагінський, І. Єрмаков, Н. Ільченко, І. Іртищева, С. Мінакова, К. Михайличенко, Н. Попова, О. Соколова, О. Христенко, Т. Чернявська [2–10]. Розвитку транспортно-логістичної системи України в контексті євроінтеграції присвячено праці І. Зайцевої [11], І. Садловської [12], О. Ткача [13], М. Устенка [1].

Поза увагою науковців у комплексі загальних проблем розвитку ТЛС України залишилися питання її розвитку шляхом участі у міжнародних транспортних проектах, зокрема, транспортно-регіональних проектах ЄС та сама логістика.

Метою статті є аналіз напрямів розвитку транспортно-логістичної системи України в умовах європейської інтеграції.

Матеріали та методи. У статті використано сукупність методів, які дають змогу реалізувати системно-концептуальну єдність дослідження, зокрема, діалектичний метод наукового пізнання, синтезу, системний та інституційний підходи. Серед матеріалів – офіційні дані урядових сайтів Міністерства інфраструктури України, Представництва України при Європейському Союзі та Європейському Співтоваристві з атомної енергії.

Результати дослідження. Позаяк регіони України характеризуються різними рівнями соціально-економічного розвитку та спеціалізацією виробництва окремих, особливо важливого значення набуває розвиток взаємовідносин між виробниками та системою їх транспортного обслуговування шляхом формування ТЛС, представленої у регіональних центрах та їх подальшої інтеграції в національну та міжнародну ТЛС, що сприятиме входженню у світове співтовариство як рівноправного партнера [2, с. 278–279].

Транспортно-логістична система – це інтегрована багаторівнева та багатофункціональна сукупність суб'єктів транспортно-логістичної діяльності та об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури країни, що взаємодіють між собою з метою оптимізації руху вантажопотоків за мінімальних витрат на максимально вигідних умовах, та забезпечує якісне надання транспортно-логістичних послуг. На створення ефективною ТЛС безпосередньо впливають: міжнародне та національне регулювання перевезення вантажів, фінансова система країни, ринкова інфраструктура, природно-ресурсний потенціал країни, ринок споживачів транспортно-логістичних послуг [3].

Структура ТЛС України має складатися із сукупності взаємопов'язаних елементів взаємодії на регіональних та локальних рівнях. Як головні елементи системи можна виокремити об'єкти транспортної інфраструктури, регіональні розподільчі центри (термінальні комплекси,

логістичні транспортно-розподільчі центри), логістичні посередники (експедитори, власники терміналів, товарних та митних складів, агенти) та забезпечувальні підсистеми (інформаційна, фінансова, нормативно-правова, науково-технічне та кадрове забезпечення). За умови взаємодії всіх елементів системи можливе зниження логістичних витрат та підвищення якості транспортного обслуговування загалом (рис. 1).

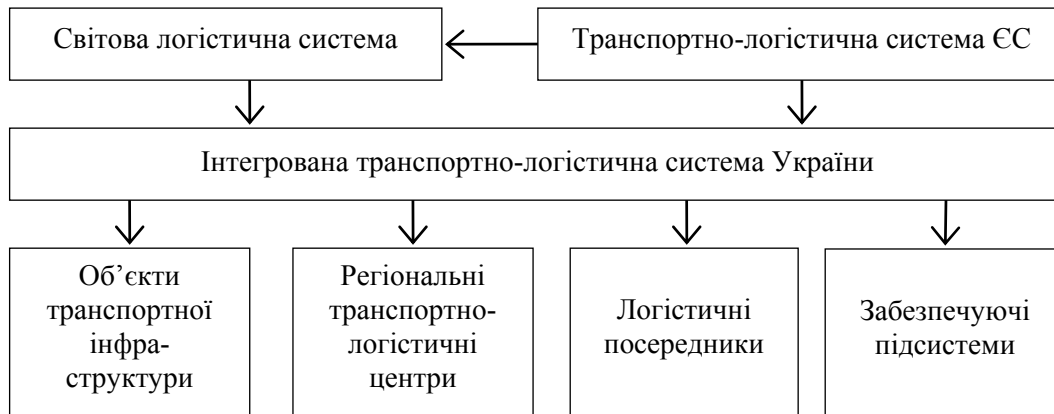

Рис. 1. Інтегрована транспортно-логістична система України

Джерело: розроблено автором

Розвиток інтегрованої ТЛС країни як підсистеми економічної системи країни та складової частини міжнародних ТЛС дає змогу зайняти конкурентоспроможні позиції на міжнародних ринках логістичних послуг.

В умовах нестабільної фінансової ситуації, що склалася в країні, та зважаючи на економіко географічне положення України, розвиток ТЛС можливий шляхом розвитку транзитного потенціалу країни та участі України у міжнародних транспортно-логістичних проектах.

Великий транзитний потенціал України обумовлює також наявність розвиненої транспортної інфраструктури, зокрема 22 тис. км залізничних шляхів, з яких 45 % електрифіковано, щільної мережі автомобільних доріг загального користування протяжністю 170 тис. км, системи незамерзаючих морських торговельних портів Чорноморсько-Азовського басейну та портів в Українському Придунав'ї, великої кількості річок, придатних для судноплавства [7, с. 60].

Проте на сьогодні Україна стрімко втрачає свої позиції країни-транзитера та стає неконкурентоспроможною на міжнародному ринку транспортних послуг. Сучасна ситуація розвивається в напрямі стрімкого звуження транзитних можливостей України. Обсяг транзиту вантажів (без урахування трубопровідного транспорту) скоротився з 107,2 млн т у 2007 р. до 36,2 млн т у 2014 р. У структурі зовнішньоторговельних вантажних перевезень (експорт, імпорт, транзит) частка транзиту зменшилася із 37 % у 2007 р. до 15 % у 2013 р., що відповідно зменшило обсяг валютних надходжень в Україну [7, с. 60].

Основними чинниками зменшення ролі України як транзитера є:

- цілеспрямована політика Росії щодо виключення України із транзитних потоків;
- недостатність темпів та обсягів розбудови транспортної інфраструктури, техніко-технологічне відставання якої суттєво здорожує процес доставки товару та призводить до переорієнтації транспортних потоків в обхід території України;
- незадовільний транспортно-експлуатаційний стан доріг, 90 % яких потребує реконструкції або ремонту, середня швидкість руху на автодорогах України у 2–3 рази нижча, ніж у західноєвропейських країнах, на вітчизняних дорогах стає економічно не вигідною експлуатація сучасних автомобілів з поліпшеними технічними та екологічними характеристиками. Також незадовільним є стан залізничних колій, ділянки якої прийшли в незадовільний стан та підлягають заміні через вік та тривалу експлуатацію;
- брак належного сервісу та уваги до нагальних потреб клієнтів з боку державних транспортних монополій і державних контролюючих органів та служб;
- неузгодженість тарифної політики Укрзалізниці та морських торговельних портів України, пряме лобювання ними інтересів окремих комерційних структур. Надмірна складність і тривалість процедур перетину кордону, а також недостатня пропускна спроможність пунктів перетину кордонів;
- відсутність послідовної державної політики щодо розвитку транзитного потенціалу України та розбудови пріоритетної транспортної мережі [7, с. 62].

Країни ЄС досягли особливо значних успіхів у координації транспортно-логістичної стратегії, яка дістала назву єврологістика, та розглядається як інфраструктурна основа та важлива складова процесу євроінтеграції. У проєктах єврологістики, важливе місце належить Україні, котра пов'язана з її надзвичайно вигідним географічно-транзитним положенням, яке обумовлено, в першу чергу, проходженням територією країни Пан'європейських транспортних коридорів (див. табл. 1). Їх інтенсивне використання може значно збільшити доходи державного та регіональних бюджетів, сприятиме розвитку дорожньої інфраструктури, транспортної та усіх причетних до неї галузей загалом.

Європейська Рада наполягає на переорієнтуванні інвестицій в інфраструктуру Транс'європейських мереж, пріоритетні проєкти яких є суттєвими елементами для посилення цілісності внутрішнього ринку. Вартість створення Транс'європейської транспортної мережі у період з 2007 по 2020 рр. оцінюється у 600 млрд євро [14]. Затримки у створенні ефективних транс'європейських зв'язків, зокрема транскордонних ділянок, негативно впливають на конкурентоспроможність Європейського Союзу, держав-членів та периферійних регіонів.

Таблиця 1

Міжнародні транспортні коридори, що проходять територією України

Номер коридору	Транспортний коридор
№ 3	(Берлін – Вроцлав – Катовіце – Львів – Київ)
№ 5	(Лісабон – Барселона – Трієст – Будапешт – Київ)
№ 7	(Дунайський) (Німеччина – Австрія – Словаччина – Угорщина – Румунія – Болгарія – Молдова)
№ 9	(Гельсінкі – Санкт-Петербург – Вітебськ – Київ – Кишинів – Пловдів – Салоніки)
«ТРАСЕКА»*	ЄС, Азербайджан, Вірменія, Болгарія, Грузія, Іран, Казахстан, Киргизстан, Молдова, Румунія, Таджикистан, Туреччина, Україна, Узбекистан через Чорне море та Каспійське море

* «ТРАСЕКА» – транспортно-логістичний проект, міжрегіональна програма транспортного коридору (з англ. абревіатура Транспортний коридор Європа-Кавказ-Азія).

Джерело: узагальнено автором за [2]

Трансформація процесу розвитку транспортної мережі пройшла такий шлях: Пан'європейські (Критські) міжнародні транспортні коридори – Транс'європейські транспортні вісі – Транс'європейська транспортна мережа (TEN-T). На сьогодні завдяки Європейській політиці сусідства Транс'європейська транспортна мережа розповсюджується на Україну, Білорусь, Молдову, Грузію, Вірменію, Азербайджан.

Євроінтеграція є головним зовнішньополітичним пріоритетом України, а подальша розбудова та поглиблення взаємовідносин з ЄС здійснюється на принципах політичної асоціації та економічної інтеграції (табл. 2).

Таблиця 2

Головні напрями євроінтеграції України у транспортно-логістичній сфері

Реалізація проектів залучення фінансових інструментів і коштів фінансових установ ЄС	Співробітництво у сфері гармонізації законодавства та чинних стандартів	Участь у регіональних транспортно-логістичних проектах ЄС
➤ Міжнародна технічна допомога ЄС у сфері транспорту ➤ Співпраця з тематичними програмами та агентствами ЄС у сфері авіаційного, морського та річкового, залізничного транспорту	➤ Угода про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії ➤ Нормативно-правова база України щодо адаптації законодавства України у сферах транспорту, туризму та поштових послуг до законодавства ЄС	➤ Східне партнерство ➤ Стратегія ЄС для Дунайського регіону ➤ Міжрегіональна програма «ТРАСЕКА»

Джерело: розроблено автором

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії визначає якісно новий формат відносин між Україною та ЄС і слугує стратегічним орієнтиром системних соціально-економічних реформ в Україні, а поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі між Україною та ЄС, яка є частиною Угоди, визначає правову базу для вільного переміщення товарів, послуг, капіталів, а також регуляторного наближення, спрямованого на поступове входження економіки України до спільного ринку ЄС. Транспорт є однією з ключових сфер співпраці між ЄС та Україною, і відповідно до статті 368 Угоди про асоціацію головною метою такої співпраці є сприяння реструктуризації та оновленню транспортного сектору України і поступовій гармонізації чинних стандартів та політики з наявними в ЄС. Створено ефективну платформу для співпраці на регіональному рівні в рамках Транспортної панелі Східного партнерства, основною метою якої є сприяння у покращанні транспортних сполучень між ЄС та його найближчими сусідами [14].

З метою організації роботи щодо імплементації Угоди про асоціацію Міністерством інфраструктури утворено Координаційну раду та вісім робочих груп у відповідних сферах (транспортної політики та інфраструктури, безпеки та перевезення небезпечних вантажів, авіаційного транспорту, автомобільного транспорту та дорожнього господарства, залізничного транспорту, морського та річкового транспорту, поштового зв'язку та туризму). Робочі групи розробили та затвердили 15 розпоряджень Кабінету Міністрів України та схвалили 45 планів імплементації законодавства ЄС.

Важливим кроком у посиленні інтеграції між ЄС та країнами Східного партнерства стало створення спільної транспортно-логістичної мережі між ЄС та його східними сусідами 9 жовтня 2013 р. у Люксембурзі під час зустрічі Міністрів транспорту Східного партнерства. Регіональна транспортно-логістична мережа Східного партнерства, схвалена міністрами, визначає найважливіші інфраструктурні поєднання між ЄС та його східними сусідами, включаючи Україну. Мережу було розроблено у відповідності до поєднань Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T) у Литві, Латвії, Польщі та інших країнах – членах ЄС [15].

На сьогодні в межах транспортно-логістичної панелі Східного партнерства проводиться така робота:

- українська сторона вживає заходи з метою включення до регіональної мережі TEN-T внутрішніх водних шляхів України, зокрема, річок Дніпро, Південний Буг та української ділянки річки Дунай;
- розглядається можливість реалізації пріоритетних проектів з метою розвитку мережі TEN-T із залученням грантів у рамках Інструменту об'єднання Європи;
- опрацьовується низку нових перспективних проектів, зокрема, щодо диверсифікації залізничних і автомобільних маршрутів, включення яких до мережі TEN-T дасть змогу значно скоротити сполучення між

заходом та півднем Європи з подальшим виходом до країн Чорноморського басейну (Туреччини, Грузії тощо);

- українська сторона підготувала актуалізований перелік пріоритетних інфраструктурних проектів, які запропоновано ЄС на розгляд;
- ведеться робота над актуалізацією карт Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T) [16].

Проте наразі транспортна система України не відповідає стандартам і вимогам Європейського Союзу й вирізняється суттєвим відставанням щодо інфраструктури, обладнання і норм, тому на цьому етапі розвитку ТЛС країни потрібно максимально реалізувати можливості, що надає співробітництво з ЄС у межах політики сусідства, та асоціації для розвитку на території України маршрутів Транс'європейської транспортної мережі, міжнародних транспортних коридорів і нових транснаціональних транспортно-логістичних осей. Йдеться про реалізацію міжнародних транспортно-логістичних проектів із залученням фінансових інструментів ЄС і коштів фінансових установ ЄС (ЄІБ, ЄБРР). Актуальною є участь України в регіональних проектах, зокрема, щодо реалізації власних інтересів у межах виконання Стратегії ЄС для Дунайського регіону та проекту ТРАСЕКА.

Стратегія Європейського Союзу для Дунайського регіону реалізується з 2011 р. та охоплює 14 країн, з них країни Євросоюзу – Австрія, Болгарія, Німеччина (Баден-Вюртемберг, Баварія), Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина Чехія та країни, які не є членами ЄС – Боснія та Герцеговина, Молдова, Сербія, Україна, Хорватія, Чорногорія. Стратегія спрямована на забезпечення інфраструктурного, екологічного, соціально-економічного та інституційного розвитку регіону. В рамках цієї стратегії Україна бере участь у роботі пріоритетних проектів щодо поліпшення ситуації у транспортній сфері та розвитку єдиного транспортного-логістичного комплексу.

У межах проектів Стратегії передбачається будівництво автомобільної паромної переправи Ізмаїл (Україна) – Тульча (Румунія) з береговим автомобільним комплексом та глибоководного суднового каналу річки Дунай – Чорне море в українській ділянці дельти, створення річкових інформаційних служб, інтегрованої системи збору та утилізації відходів суден [17].

Також у межах проекту передбачається будівництво автомобільної магістралі «Одеса – Рені» довжиною 261 км за параметрами 1 категорії з мостовим переходом через Дністровський лиман (довжина – 5,7 км), що сприятиме розвитку транспортної інфраструктури, соціально-економічному зростанню південно-західної частини області і Одеського регіону загалом [17].

Міжрегіональна програма «ТРАСЕКА» фінансується Європейським Союзом і створена для розвитку транспортного коридору та мультимодальних перевезень з Європи через Чорне море, Кавказ, Каспійське море з виходом на країни Азії. До складу постійного

секретаріату міждержавної комісії ТРАСЕКА входять 13 країн. Україна приєдналася до програми ТРАСЕКА в 1996 р.

Маршрут ТРАСЕКА є одним із найбільш перспективних та має великий потенціал розвитку. При участі у проєкті Китаю, загальний обсяг транзитних перевезень до 2020 р. очікується на рівні у понад 300 тис. контейнерів щорічно. Транспортний коридор ТРАСЕКА розглядається його учасниками як довгостроковий стабілізуючий фактор, що створює сприятливий інвестиційний клімат і позитивно впливає на міжрегіональну інтеграцію.

Чинна Стратегія розвитку ТРАСЕКА, крім удосконалення інституціональної системи транспортного коридору, а також підвищення рівня безпеки і стабільності транспорту, передбачає забезпечення безперервного руху товарів і вантажів по територіях країн з використанням різних видів транспорту [14].

У межах програми ТРАСЕКА в Україні триває реалізація таких проєктів, як «Безпека автомобільного транспорту II», який передбачає здійснення нормативних та інституційних реформ шляхом ратифікації міжнародних угод в країнах ТРАСЕКА, практичне проведення аудиту безпеки дорожнього руху, транспортних засобів та аналізу ділянок доріг підвищеної небезпеки; «Морський захист та безпека II» – укріплення регіональної співпраці між ЄС та країнами-бенефіціарами в галузі морської охорони та безпеки, а також підвищення кваліфікації морських кадрів; «Діалог у сфері транспортних перевезень і взаємодії транспортних шляхів II» – підтримки ЄС розвитку транспортного сектору України, розвитку і просування концепції мережевого планування [14].

Однак подальший розвиток ТЛС та транспортного комплексу України не мають обмежуватися адаптацією до вимог та стандартів ЄС, а також розвиватися винятково в межах транс'європейських процесів. За економічної та фінансової підтримки в рамках європейських транспортно-логістичних проєктів можливий всебічний розвиток національної транспортно-логістичної системи України як підсистеми економічної системи країни.

Функціонування розвиненої ТЛС, забезпеченої відповідною транспортною інфраструктурою та розвиненою за всіма регіонами країни, сприятиме розвитку багатьох галузей економіки та виступатиме підґрунтям економічного розвитку держави.

Висновки. Проведений аналіз дозволив визначити такі складові розвитку інтегрованої транспортно-логістичної системи країни, як:

- державне регулювання логістичних процесів, у тому числі їх правове забезпечення (за галузями, видами діяльності);
- створення та експлуатація транспортної інфраструктури (по галузях, за видами діяльності);
- стимулювання розвитку логістичних проєктів (по регіонах, галузях, видах діяльності) [4, с. 57].

Формування інтегрованої ТЛС України сприятиме розвитку економіки та підвищенню конкурентоспроможності країни на міжнародних ринках транспортно-логістичних послуг. Їх розвиток можливий шляхом відновлення транзитного потенціалу України, її участі в міжнародних транспортних проектах ЄС. Установлення Україною партнерських відносин з ЄС насамперед у сфері транспорту сприятиме поглибленню євроінтеграції, макроекономічній стабілізації та поліпшенню економічної ситуації країни загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Устенко М. О. Актуальність формування транспортно-логістичних систем в умовах євроінтеграції / М. О. Устенко // Вісн екон. трансп. і пром-сті. — 2015. — № 49. — С. 207–210.
2. Бойко О. В. Ринок транспортних послуг: основи методології розвитку : монограф. / О. В. Бойко. — К. : Кондор, 2014. — 494 с.
3. Брагінський В. В. Розвиток транспортно-логістичної системи як форма реалізації транзитного потенціалу України / В. В. Брагінський // Державне управління: теорія і практика. — 2011. — № 2 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/index.htm>.
4. Ермаков И. А. Постановка проблемы развития национальной логистической системы / И. А. Ермаков, Д. В. Петухов // Логистика. — 2014. — № 11. — С. 56–59.
5. Ильченко Н. Б. Организация логистической деятельности украинских торговых предприятий: интеграционный процесс / Н. Ильченко // Логистика: проблемы и решения. — 2010. — № 3. — С. 28–35.
6. Іртищева І. О. Структура транспортно-логістичної системи України / І. О. Іртищева, С. М. Мінакова, О. А. Христенко // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2015. — № 4. — С. 146–149.
7. Михайличенко К. М. Відновлення транзитного потенціалу як чинник підвищення конкурентоспроможності України / К. Михайличенко // Стратегічні пріоритети. — 2015. — № 4. — С. 59–65.
8. Попова Н. В. Транспортно-логістична система: дефініція та складові / Н. В. Попова // Бізнес Інформ. — 2016. — № 1. — С. 169–174.
9. Соколова О. Є. Теоретико-методологічні основи формування транспортно-логістичної системи України [Електронний ресурс] / О. Є. Соколова. — Режим доступу : <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/182/173>.
10. Чернявська Т. А. Стратегічні напрями розвитку транспортно-комунікативної системи України в контексті забезпечення національної безпеки і самодостатності / Т. Чернявська // Екон. вісн. Нац. гірн. ун-ту. — 2015. — № 3. — С. 68–76.
11. Зайцева І. Ю. Фінансово-правові аспекти процесу інтеграції України до Транс-Європейської транспортної мережі ТЕМ-Т / І. Ю. Зайцева // Вісн. екон. трансп. і пром-сті. — 2014. — № 46. — С. 223–227.
12. Садловська І. П. Розвиток національної транспортної мережі України та її інтеграція до пріоритетних транспортних мереж ЄС / І. Садловська // Зб. наук пр. Держ. екон.-техн. ун-ту трансп. — 2015. — № 31. — С. 16–26.
13. Ткач О. В. Формування єдиної логістичної системи: важлива складова євроінтеграційних процесів / О. В. Ткач, І. А. Волощук // Наук вісн. Херсон. держ. ун-ту. — 2014. — № 9. — С. 208–212. — (Серія «Економіка»).
14. Співробітництво Україна – ЄС в сфері транспорту // Офіційний сайт Представництва України при Європейському Союзі та Європейському Співтоваристві з атомної енергії [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/sectoral-dialogue/transport>.

15. Міжнародна технічна допомога ЄС у сфері транспорту // Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://mtu.gov.ua/content/mizhnarodna-tehnichna-dopomoga-es-u-sferi-transportu.html>.
16. Загальна інформація щодо Східного партнерства // Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://mtu.gov.ua/content/shidne-partnerstvo.html>.
17. Стратегія ЄС для Дунайського регіону // Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://mtu.gov.ua/content/strategiya-es-dlya-dunayskogo-regionu.html>.

Стаття надійшла до редакції 18.04.2016.

Yatsiuta O. Transport and logistics system of Ukraine in conditions of European integration.

Background. The construction and development of transport-logistic system of Ukraine is largely driven by its European integration. The experience of countries of Western Europe and North America proves that the development of the logistics and transport sector allows to reduce total logistic and transportation costs, accelerate the velocity of material resources circulation and to reduce their stockpiles. The coordination of technological, technical and organizational-economic interaction between all functional units in such countries is provided by appropriate logistic system that provides interaction between all participants in the transport and distribution process in the organizational-economic, technical, technological and informational aspects of freight flows.

The ***aim*** of the article is the analysis of development directions of transport and logistics system of Ukraine in conditions of European integration.

Material and methods. The article uses a combination of methods, allowing to implement system-conceptual unity of research, in particular the dialectical method of scientific cognition, methods of synthesis, systemic and institutional approaches.

Results. The current state of the logistics services world market and advantages of using logistics was analyzed in the article. The possibility of logistics development in Ukraine by formation of transport and logistics system and realization of transit potential of the country was defined. The current state of transit and the main factors of the loss of Ukraine's transit potential were considered. The possibility of transport and logistics system development in Ukraine in conditions of participation in regional transportation projects of EU was actualized. The development level of logistics of the European Union and Ukraine's place in the projects of euro logistics was investigated. The main directions of Ukraine's European integration in the transport sphere and implementation opportunities for cooperation with the EU were defined. The main directions and prospects of Ukraine's participation in EU projects for the Danube Region and the TRACECA project were analyzed. The necessity of further development of Ukrainian transport and logistics system as a subsystem of the economic system of the country that will contribute to economic development of Ukraine was defined.

Conclusion. On the basis of the conducted research it is established that the formation of the integrated TLS of Ukraine will contribute to the development of the economy and enhance the country's competitiveness in the international markets of transport and logistics services. Their development is possible by restoring the country's transit potential, participation of Ukraine in international transport projects of the EU. The establishment of Ukraine's partnership relations with the EU especially in transport sphere will contribute to the deepening of European integration of Ukraine, macroeconomic stabilization and improvement of the economic situation of the country as a whole.

Keywords: transit, infrastructure, logistics, transportation and logistics system, international transport corridors, integration.

REFERENCES

1. Ustenko M. O. Aktual'nist' formuvannja transportno-logistychnyh system v umovah jevrintegracii' / M. O. Ustenko // *Visn ekon. transp. i prom-sti.* — 2015. — № 49. — S. 207–210.
2. Bojko O. V. Rynok transportnyh poslug: osnovy metodologii' rozvytku : monograf. / O. V. Bojko. — K. : Kondor, 2014. — 494 s.
3. Bragins'kyj V. V. Rozvytok transportno-logistychnoi' systemy jak forma realizacii' tranzytnogo potencialu Ukrai'ny / V. V. Bragins'kyj // *Derzhavne upravlinnja: teorija i praktyka.* — 2011. — № 2 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/index.htm>.
4. Ermakov Y. A. Postanovka problemy rozvytyja nacyonal'noj logystycheskoj systemy / Y. A. Ermakov, D. V. Petuhov // *Logistyka.* — 2014. — № 11. — S. 56–59.
5. Yl'chenko N. B. Organyzacyja logystycheskoj dejatel'nosti ukrajskyh tohovyh predpryjatyj: yntegracyonnyj process / N. Yl'chenko // *Logistyka: problemy y reshenyja.* — 2010. — № 3. — S. 28–35.
6. Irtyshheva I. O. Struktura transportno-logistychnoi' systemy Ukrai'ny / I. O. Irtyshheva, S. M. Minakova, O. A. Hrystenko // *Global'ni ta nacional'ni problemy ekonomiky.* — 2015. — № 4. — S. 146–149.
7. Myhajlychenko K. M. Vidnovlennja tranzytnogo potencialu jak chynnyk pidvyshhennja konkurentospromozhnosti Ukrai'ny / K. Myhajlychenko // *Strategichni priorityety.* — 2015. — № 4. — S. 59–65.
8. Popova N. V. Transportno-logistychna systema: definicija ta skladovi / N. V. Popova // *Biznes Inform.* — 2016. — № 1. — S. 169–174.
9. Sokolova O. Je. Teoretyko-metodologichni osnovy formuvannja transportno-logistychnoi' systemy Ukrai'ny [Elektronnyj resurs] / O. Je. Sokolova. — Rezhym dostupu : <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/182/173>.
10. Chernjavs'ka T. A. Strategichni naprjamy rozvytku transportno-komunikatyvnoi' systemy Ukrai'ny v konteksti zabezpechennja nacional'noi' bezpeky i samodostatnosti / T. Chernjavs'ka // *Ekon. visn. Nac. girn. un-tu.* — 2015. — № 3. — S. 68–76.
11. Zajceva I. Ju. Finansovo-pravovi aspekty procesu integracii' Ukrai'ny do Trans-Jevropejs'koi' transportnoi' merezhi TEM-T / I. Ju. Zajceva // *Visn. ekon. transp. i prom-sti.* — 2014. — № 46. — S. 223–227.
12. Sadlovs'ka I. P. Rozvytok nacional'noi' transportnoi' merezhi Ukrai'ny ta ii' integracija do prioritytnyh transportnyh merezhi JeS / I. P. Sadlovs'ka // *Zb. nauk pr. Derzh. ekon.-tehn. un-tu transp.* — 2015. — № 31. — S. 16–26.
13. Tkach O. V. Formuvannja jedynoi' logistychnoi' systemy: vazhlyva skladova jevro-integracijnyh procesiv / O. V. Tkach, I. A. Voloshhuk // *Nauk visn. Herson. derzh. un-tu.* — 2014. — № 9. — S. 208–212. — (Serija «Ekonomika»).
14. Spivrobotnyctvo Ukrai'na – JeS v sferi transportu // Oficijnyj sajт Predstavnyctva Ukrai'ny pry Jevropejs'komu Sojuzi ta Jevropejs'komu Spivtovarystvi z atomnoi' energii' [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/sectoral-dialogue/transport>.
15. Mizhnarodna tehnicna dopomoga JeS u sferi transportu // Oficijnyj sajт Ministerstva infrastruktury Ukrai'ny [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://mtu.gov.ua/content/mizhnarodna-tehnicna-dopomoga-es-u-sferi-transportu.html>.
16. Zagal'na informacija shhodo Shidnogo partnerstva // Oficijnyj sajт Ministerstva infrastruktury Ukrai'ny [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://mtu.gov.ua/content/shidne-partnerstvo.html>.
17. Strategija JeS dlja Dunajs'kogo regionu // Oficijnyj sajт Ministerstva infrastruktury Ukrai'ny [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://mtu.gov.ua/content/strategiya-es-dlya-dunajskogo-regionu.html>.